

2020 yılının ilk çeyreğini tamamladık. İlk çeyreğe bir geri dönüp baktığımızda son yıllarda bir arada hiç karşılaşmadığımız çok fazla sayıda olayın bu döneme sığdığını görüyoruz. Yangınlar, seller, depremler, kazalar derken belanın en büyüğü çeyreğin son ayı olan Mart ayında gündemin ilk sırasına hızla oturdu. Kısa sürede tüm Dünya'yı etkisi altına alan ve pandemi haline gelen koronavirüs salgını, hızlı şekilde arz ve talep şoku yaratarak bir çok ülke ekonomisinin üretim aktivitesini ciddi oranda sekteye uğrattı. İnsanlar evlerine kapanırken reel kesimin çarkları da büyük ölçüde durdu. Bu durumdan hemen hemen tüm sektörler önemli yaralar alırken bazı sektörlerde bu durumdan etkilenmeler daha fazla oldu. Baktığımızda turizm, havayolu taşımacılığı, hizmet sektörü gerçekleşen pandemiden en fazla etkilenen sektörler olmuş durumda. Ayrıca insanların çalışmadıkları için gelir kaybına uğramaları, daha özel tüketim grubuna giren, genel ihtiyaçtan ziyade özel ihtiyaç kapsamında gösterilebilecek sektörleri de bir anda oldukça olumsuz etkiledi. İşte bu sektörlerin başında ise otomotiv sektörü geliyor.

Yurtiçi açısından baktığımızda 2018 ve 2019 yıllarını yaşanan kur krizi ile birlikte çok parlak geçiremeyen sektör, 2020 yılına düşüş gösteren faizler ve ekonomide gözlenen canlanma görünümüyle nispeten umutlu başlamıştı. Ticaret savaşlarında birinci fazın gerçekleşmesiyle Dünya ticaretinde normale dönüş beklentisiyle otomotiv ihracatının da artması bekleniyordu. 2018 ve ardından 2019 yılı ekonomideki dengelenme süreci etkisiyle düşük talep sonucu distribütörlerin az araç siparişiyle çalışması uygun imkanlara rağmen araç bulunmasını zorlaştırıyordu. Buna rağmen gelen ilk veriler yüz güldürücü oldu. Ocak ayında otomobil pazarı yüzde 101, hafif ticari araç pazarı yüzde 55 artış gösterdi. 2020 yılı Ocak ayı otomobil ve hafif ticari araç pazarı 27.273 adet oldu. 2019 yılı Ocak ayı otomobil ve hafif ticari araç pazar toplamına göre 14.373 adet olan satışlar bu yıl Ocak ayında % 89,75 oranında arttı. 2020 yılı Ocak ayında otomobil satışları bir önceki yılın aynı ayına göre %100,53 yükseldi ve 22.016 adet oldu.

İhracat tarafında ise yılın ilk ayında 2 milyar 402 milyon 323 bin dolarlık satışla bugüne kadar en yüksek Ocak ayı performansına ulaşıldı. Sektörün Avrupa Birliği ülkelerine ihracatı 2020'nin Ocak ayında küçük bir artışla başladı. Özellikle Fransa ve İspanya'ya gerçekleştirilen çift haneli ihracat artışı dikkati çekti.

Şubat ayı sonuna baktığımızda ise otomobil ve hafif ticari araç toplam pazarı bir önceki yılın aynı dönemine göre % 89,55 artarak 74.395 adet olarak gerçekleşti. Şubat ayında otomobil satışları bir önceki yılın aynı ayına göre %96,44 arttı ve 37.727 adet oldu. Hafif ticari araç pazarı ise 2019 yılının Şubat ayına göre %65,7 arttı ve 9.395 adet olarak gerçekleşti. Sektörün Şubat ihracatı, koronavirüs etkisinin yavaş yavaş gözlenmeye başladığı bu ayda geçen yılın aynı dönemine göre % 0,9 azalışla 2,5 milyar Dolar oldu. Aynı dönemde, ana pazar olan Avrupa Birliği ülkelerine ihracatta da % 4 düşüş görüldü. Böylece otomotiv pazarının 2017 yılı kadar olmasa da 2019 ve hatta 2018 yılına kıyasla toparlanma içerisinde olduğu gözlemlendi.

Mart ayına geldiğimizde ise karşımızda artık büyük bir koronavirüs gerçeği pandemi olarak ortaya çıkmış oldu. Başta ciddiye alınmayan ve önlem almakta gecikilen ülkelerde vaka sayıları hızla yükselmeye başladı. Önce İtalya'da artmaya başlayan yeni vaka sayıları daha sonra İspanya, Fransa, İngiltere, Almanya ve ülkemizde hızını artırmaya başladı. Bu durum başta da belirttiğimiz gibi insanların hızla evlere kapanmasına yol açarken fabrikalardaki üretim de hızla azalmaya doğru gitti. Hem talep hem de arz tarafında ciddi bir düşüş yaşanmaya başladı. Bunun sonucu olarak otomotiv sektörünün de hızla yara almaya başladığı gözlemlendi.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Veri ve grafikler güvenilirliğine inandığımız sağlam kaynaklardan derlenmiş olup, yapılan yorumlar sadece Ahlatcı Yatırım Menkul Değerler A.Ş.'nin görüşünü yansıtmaktadır. Bu bilgiler ışığında yapılan ve yapılacak olan ileriye dönük yatırımların sonuçlarından Şirketimiz hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Ayrıca, Ahlatcı Yatırım Menkul Değerler A.Ş.'nin yazılı izni olmadıkça içeriği kısmen ya da tamamen üçüncü kişilerce hiç bir şekil ve ortamda yayımlanamaz, iktisap edilemez, alıntı yapılamaz, kullanılamaz. İletti, gönderilen kişiye özel ve münhasırdır. İlave olarak, bu raporun gönderildiği ve yukarıdaki açıklamalarımız doğrultusunda kullanıldığı ülkelerdeki yasal düzenlemelerden kaynaklı tüm talep ve dava haklarımız saklıdır

Mart ayının 3. haftasından itibaren otomobil ve hafif ticari araç satışları durma noktasına geldi. Ön siparişler nedeniyle teslimatların ilk 2 hafta içinde gerçekleşmesi pazarda hareketliliği devam ettirirken, 3. hafta hem vakaların hem de ölümlerin artmasıyla satışlar adeta bıçak gibi kesildi. Yaşanan riskli süreçte otomobil öncelik olmaktan çıktı. Yurtiçinde de salgın tedbirleri, yurtdışı tedarikçilerin üretimlerindeki aksamalar ve gelen satış iptalleri nedenleriyle Tofaş, Ford Otomotiv, Karsan, Anadolu Isuzu, Otokar, Türk Traktör üretimlerine ara verdi. Otomotiv sektörüyle bağlantılı Goodyear, Bosch Fren gibi şirketlerin de üretime ara verdikleri gözlemlendi. Otomotiv sektöründe Mart ayı için ay başında 70.000 rakamına ulaşılması tahmin ediliyordu. Mart ayı için düşen talebin etkisine rağmen var olan ön siparişlerin katkısıyla Mart ayının 70.000 altında fakat nispeten iyi kapatabileceği tahmin ediliyor. Peki Nisan ayı ve sonrası için ne bekleniyor?

Görünen o ki eğer acil bir etkili tedavi yöntemi bulunamazsa koronavirüs etkisini Nisan ayında da devam ettirecek. Bu durum ise bir süre daha fabrikaların kapalı kalması ve insanların düşük talebiyle sonuç bulabilir. Doğal olarak esas olumsuz etkinin Nisan ayında otomotiv sektörüne hem iç pazar hem de dış pazar olarak yansıtacağını söyleyebiliriz. Koronavirüs salgınıyla birlikte düşen talebin aynı zamanda ikinci el ve insanların hem harcamadan kaçınması hem de evde kalmasının etkisiyle servis hizmetlerine de yansıtıldığı gözleniyor. Özellikle kar marjının araç satışından ziyade satış sonrası servis hizmetlerinde yüksek olduğu düşünülürse Nisan ayında otomotiv sektöründe bu durumun distribütör firmalar üzerindeki kar marjlarının önemli oranda daralmasına neden olabileceğini söyleyebiliriz.

Önemli ihracat pazarımız olan Avrupa'nın halen koronavirüsle ciddi ölçüde mücadele etmeye devam ettiği düşünüldüğünde Nisan ayı içerisinde otomotiv ihracatının da önemli bir olumsuzlukla karşılaşabileceği mümkün görünüyor. İç talep tarafında ise ülkemizin de koronavirüsten kaçınmayarak şu anda mücadele içinde olduğunu düşündüğümüzde tüketicilerin öncelikli ihtiyaçlarına yönelmesinin etkisiyle özellikle ikinci el otomotiv pazarının da Nisan ayında durgun seyredeceğini düşünüyoruz.

Sonuç olarak şu anda Dünya'nın genel olarak beklentisi korona virüs salgınından kısa vadede kurtulmak. Bu kısa vade için öngörülen zaman kimi ülkeler için değişkenlik gösteriyor. Genel beklenti Haziran ayı içerisinde koronavirüsün salgın etkisini kaybetmiş olması şeklinde söylenebilir. Çin'de 3-4 ay içerisinde kontrol altına alınabildiği gözlenen bu salgın hastalık sonrası gelen imalat PMI verilerindeki hızlı yükseliş diğer ülkeler için bir umut ışığı olma özelliği gösteriyor.

Eğer beklentiler gerçekleşirse ve Dünya virüs etkisinden hızlıca sıyrılabilirse sonraki aşamada ertelenen talebin en çok ihtiyaçtan en az ihtiyaca doğru şekilde canlanabildiğini görebileceğiz. Ayrıca işini kaybetmiş durumdaki insanların hayat normale döndüğünde aynı hızla işlerine geri dönüp dönemeyeceği de talebin canlanmasında etkili olacak. Bu gelişmeler özel tüketim özelliği olan otomotiv sektöründeki toparlanma için önünde bir miktar daha fazla zaman olabilir yorumunu yapmayı gerekli kılıyor.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Veri ve grafikler güvenilirliğine inandığımız sağlam kaynaklardan derlenmiş olup, yapılan yorumlar sadece Ahlatcı Yatırım Menkul Değerler A.Ş.'nin görüşünü yansıtmaktadır. Bu bilgiler ışığında yapılan ve yapılacak olan ileriye dönük yatırımların sonuçlarından Şirketimiz hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Ayrıca, Ahlatcı Yatırım Menkul Değerler A.Ş.'nin yazılı izni olmadıkça içeriği kısmen ya da tamamen üçüncü kişilerce hiç bir şekilde ve ortamda yayımlanamaz, iktisap edilemez, alıntı yapılamaz, kullanılamaz. İleti, gönderilen kişiye özel ve münhasırdır. İlave olarak, bu raporun gönderildiği ve yukarıdaki açıklamalarımız doğrultusunda kullanıldığı ülkelerdeki yasal düzenlemelerden kaynaklı tüm talep ve dava haklarımız saklıdır

Kaynak : OSD Şubat Ayı Aylık Değerlendirme Raporu

Taşıt Araçları İhracatı (2018/2020)					
SEKTÖR	2018	2019	1/2-2019	1/2-2020	2020/2019 %
Otomobil	875.147	828.744	128.147	134.282	4,8
OTOMOBİL TOPLAM	875.147	828.744	128.147	134.282	4,8
Kamyon	14.478	14.824	2.864	1.144	-60,1
Kamyonet	372.954	349.490	57.590	49.791	-13,5
Otobüs	7.708	9.001	1.433	1.247	-13,0
Minibüs	47.736	49.283	9.577	6.014	-37,2
Midibüs	846	1.244	172	99	-42,4
TİCARİ ARAÇLAR TOPLAMI	443.722	423.842	71.636	58.295	-18,60
TAŞIT ARAÇLARI TOPLAMI	1.318.869	1.252.586	199.783	192.577	-3,6
Traktör	15.123	15.844	2.256	2.649	17,40
TRAKTÖR TOPLAM	15.123	15.844	2.256	2.649	17,4
GENEL TOPLAM	1.333.992	1.268.430	202.039	195.226	-3,40

Kaynak : OSD Şubat Ayı Aylık Değerlendirme Raporu

	Üretime Ne Zaman Ara Verdi?	Üretime Ne Zaman Başlayacak?
Ford Otosan	20 ve 23 Mart'ta iki tesisinde üretime ara verdi.	13 Nisan'da yeniden üretime başlamayı planlıyor.
Tofaş	3 Nisan'da üretimine ara verdi.	20 Nisan'da yeniden üretime başlamayı planlıyor.
Karsan	1 Nisan itibarıyla üretimine ara verdi.	10 Nisan'da yeniden üretime başlamayı planlıyor.
Otokar	25 Mart'ta üretime ara verdi.	8 Nisan'da yeniden üretime başlamayı planlıyor.
Türk Traktör	23 Mart'ta üretime ara verdi.	5 Nisan'da yeniden üretime başlamayı planlıyor.
Anadolu Isuzu	30 Mart'ta üretime ara verdi.	8 Nisan'da yeniden üretime başlamayı planlıyor.
Goodyear	30 Mart'ta üretime ara verdi.	13 Nisan'da yeniden üretime başlamayı planlıyor.
Bosch Fren	20 Mart'ta üretime ara verdi.	13 Nisan'da yeniden üretime başlamayı planlıyor.
Oyak Renault	26 Mart tarihinden itibaren üretime kademeli olarak ara vermeye başladı.	Kesin bir Tarih açıklanmadı.
Honda	23 Mart'ta üretime ara verdi.	6 Nisan'da yeniden üretime başlamayı planlıyor.
Hyundai Assan	27 Mart'ta üretime ara verdi.	13 Nisan'da yeniden üretime başlamayı planlıyor.
Mercedes-Benz Türk	23 ve 28 Mart'ta iki tesisinde üretime ara verdi.	20 Nisan'da yeniden üretime başlamayı planlıyor.
Toyota	21 Mart'ta üretimine ara verdi.	5 Nisan'da yeniden üretime başlamayı planlıyor.
Temsa	21 Mart'ta üretimine ara verdi.	Kesin bir Tarih açıklanmadı.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Veri ve grafikler güvenilirliğine inandığımız sağlam kaynaklardan derlenmiş olup, yapılan yorumlar sadece Ahlatcı Yatırım Menkul Değerler A.Ş.'nin görüşünü yansıtmaktadır. Bu bilgiler ışığında yapılan ve yapılacak olan ileriye dönük yatırımların sonuçlarından Şirketimiz hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Ayrıca, Ahlatcı Yatırım Menkul Değerler A.Ş.'nin yazılı izni olmadıkça içeriği kısmen ya da tamamen üçüncü kişilerce hiç bir şekil ve ortamda yayımlanamaz, iktisap edilemez, alıntı yapılamaz, kullanılamaz. İleti, gönderilen kişiye özel ve münhasırdır. İlave olarak, bu raporun gönderildiği ve yukarıdaki açıklamalarımız doğrultusunda kullandığı ülkelerdeki yasal düzenlemelerden kaynaklı tüm talep ve dava haklarımız saklıdır